

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ

Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELVÉLŐS BEKÜLDETŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16.

Szerkesztőség T. 347. Kiadóhivatal T. 348.

A siralmas Erdély

Irtá: Pongrácz Kálmán

II.

Most, hogy az oláh külföldi kölcsön sikere révén Erdélyben minden marad a régiben, nincs számunkra más lehetőség, minthogy vizsgáljuk a liberálisok további uralmának várható hatásait. Meg kell kísérelnünk, hogy egy magasabb s nem pusztán a pillanatnyi helyzetet szem előtt tartó pontról nezzük Erdély s ezen keresztül az oláh imperium alá került magyar kisebbség jövő sorsát. Amint már cik kem elején is írtam, a jelen helyzet semmiesetre sem kedvező a magyarságra. Mikor a kölcsön-tárgyalásokkal párhuzamosan Bukarestben a kormány kisebbségügyi-bizottsága tárgyalásokat folytatott a magyar egyházaknak nyújtandó segély ügyében, ugyanakkor — midőn már a kölcsön perfektuált — Anghelescu megerősödött pozíciójában ismétellen megkezdte magyarellenese „kultur hadjáratát” és a kormány a még Avarescu alatt kiutalt 40 millió szubvencióból csak a legutóbbi napokban juttatott el 2 millió leit az egyik érdekelt református egyházhhoz. A magyarság tudatos háttérbeszorítása tehát a jövőben is folytatódni fog, mégpedig várhatóan az eddiginél is nagyobb apparátussal. A kulturális szervezetek „leépítése” mellett minden valószínűség szerint folytatódni fog a kisebbségi pénzintézetek, gyárak, iparvállalatok, kereskedések és társadalmi egyesületek ellen vezetett hajsza is. Ha Bratianu még 10—15 évig Románia élén marad, akkor minden kétséget kizáróan megvalósul az a szomorú megállapítás, hogy: a magyarság teljesen elenyészik és a magyar Erdély lehunyja örökre a szemét...

De bár a jövőbe sohasem láthatunk, az előjelek Bratianuék minden megsejtelése ellenére is más mutatnak. A liberálisok erőszakos és rabló erdélyi gazdálkodása jóformán napról-napra szorosabbra fűzi a három nemzet szövetségét. Csak nemrégiben jelent meg Kolozsváron egy érdekes kis oláh könyv, ami rámutatott erre az egyre erősödő mozgalmra. A gazdasági közös szervezkedés megindulása után minden valószínűség szerint rá fog találni a három erdélyi nemzet arra a közös politikai állásfoglalásra is, amely majd képes lesz őket elvezetni az autonóm, vagy önálló Erdély kivívásáig... A liberális rendszer, tehát még egyfelől az autochton erők szétporlasztására törekszik, észrevétlen hozzájárul a saját bukásához; rövidlító balkáni radikalizmusával nemhogy Bukaresthez tudna kapcsolni az erdélyi oláh lelket, hanem attól most már örök időkre elválasztja...

Apponyi Albert mondta nem régen egy előadásában, hogy a régi Magyarország nemzetiségi politikája csődöt mondott, új eszközökről kell gondoskodni. Egy erőszakos rendszer nem állhat fenn a végtelenségig, mert hódítani, legázolni lehet fegyverrel, de beolvasz-

tani sohasem, mert a történelem mérlege nagyon labilis és a nyers hata om élete igen rövid életű, míg a természetes fejlődés — bár lassan — de alapos munkát végez. Erre az igazságra építi fel Dr. Toma Cornea volt oláh prefektus is, a kisebbségről írott könyvét. Szerinte a liberális párt romanosító törekvése már gyökerében elhibázott, mert ugyanabban a hibában szenved (?), mint a háborúidőtti magyar nemzetiségi politika. Egy erőszakos rendszer célt érne, ha az idő korlátlanul állana rendelkezésére azonban éppen ez az a pont, ahol az egész politikai elmélet csúszottoköt mond, mert a történelem sokkal hamarabb kitermeli a maga ellen állásra hivatott erőit, mint ahogy

azt a teoretikusok eredetileg számításba veszik.

Hiába írta tehát Bratianu a magyarságot hiába kényszeríti kívándorlásra a székeket, hiába sikerül a magyarság számát felére vagy negyedére leszorítani, az elhulló erőt ma már pótolja egy új történelmi célkitűzés, amely idővel Nagyrománia bukását fogja eredményezni. Ez a cél pedig a „transilvanista gondolat”, a három erdélyi nemzet gazdasági és politikai szövetsége, az ujjaszülött Erdély megteremtése és felvirágoztatása...

Igaza van Corneának, hogy Bratianu tulajdonképpen a legnagyobb irredentista, mert az ő politikája adott életet annak az új és legyőzhetetlen jelszónak... Igaza van,

mikor fejére olvassa az ítéletet, hogy az oláh állam békéjét áruba-bocsátotta, mert olyan politikát folytat — a regáli rövidlátók kedvéért —, amely utópisztikus és nem számol a reális étellel... Igaza van, mikor rámutat, hogy Romániát egyes tartományainak kulturális multja fogja alkotóelemeire bontani, mert Erdélynek nem adták meg azt a vezető szerepet, ami pedig multjánál fogva megillette volna... Igaza van... mindenben, amit ír, el is hisszük neki, hogy egyszer változás jön, csak azt nem tudjuk, hogy mikor. Mert az erdélyi magyarság felett meghúzták a lélekharangot és kérdés, hogy mire virrad, vajjon már nem lesz-e minden késő?

A pénzügyminiszter kijelentette a Házban, hogy letöri a Hajduságon tomboló uzsorát

Olten százalékos kamatokat fizetnek a Hajduság gazdái — A Hajduföld akciójának eredménye

(A Hajduföld tudósítójától.) Az egész magyar sajtóban a Hajduföld volt az első, amely a közvélemény és az illetékesek figyelmét felhívta arra a gyalázatos és nagyméretű uzsoráskodásra, amely a Hajduságban elharapódzott. A zsidó gabonakereskedők és ügynőkök tervszerű fosztogatásával szemben erélyesen állást foglalt már a vármegye közgazdász bizottsága is, most pedig a parlamentben maga a pénzügyminiszter is szótartott a Hajduságon tomboló uzsorát, melyről a következőképpen nyilatkozott:

— Kifogásolják egyesek, a hitelét

támogatását. Anglia egész gazdasági hitelét állami támogatással oldotta meg. A hitelviszonyok nem is javultak volna ennyire, ha nem támogatta volna a kormány. A Nemzeti Bank, amely igen objektív, legutóbb jelentést küldött arról az uzsoráról, amely Debrecen környékén ütötte fel a fejét. Szomorú képet nyújt ez a jelenség, amely megállapítja,

hogy a gazdák 15—20 pengőért árulják előre a gabonát mázsánként és 50 százalékos kamatot fizetnek. Ezt az uzsorát le kell törni.

(Helyeslés a Ház minden oldalán.)

Kun Béla: Várjuk a cselekedeteket!

Bud János pénzügyminiszter: Majd meglátja a képviselő ur!

Nem türiük tovább ezt, mert gazdasági és társadalmi életünk ket ássa alá az uzsora.

A Hajduság és a Tiszántul kifosztott, szerencsétlen gazda népe reméli és elvárja, hogy a miniszter erélyes nyilatkozatát a legsürgősebben követik a vaskezü cselekedetek is, mert csak ezekkel lehet letörni a Hajduság kazárjainak titelen és szemérmetlen garázdálkodását.

Megtalálták a Nobiletől elszakadt Malgreen csoportot

A Viglieri-csoporttól csak harmadfél kilométerre van már a jégtörő hajó — Mussolini Rómába rendelte Nobilet

Budapestről jelentik: A tegnapi kedvezőtlen hírek után, mégis csak remény van arra, hogy az Oláh hajótöröttjeit sikerül megmenteni. A Krasszin orosz jégtörő hajó már csak néhány mérföldnyire van a Viglieri-csoport uszó jégtáblájától. Igaz ugyan, hogy ez a jégtömb alaposan olvad és minden percben szét szakadhat, azonban most már Thornberg kapitány is reménykedik, hogy az utolsó pillanatban mégis csak sikerül elérni a Viglieri csoportot. Szenzációképpen hat, hogy a végleg elvesztettnek hitt Malgreen-csoportot váratlanul megtalálták és hogy Nobile tábornokot Mussolini sürgősen haza rendelte Rómába. A mentőexpedíciók munkájáról szóló rádiójelentéseink a következők:

Moszkva, július 11. Orosz Távirati Iroda: Csuknovsky orosz repülő egy legutóbbi útján a 80 fok 32 perc északi szélesség és 25 fok 45 pernyi keleti hosszúság alatt 20 mérföldnyire a Krasszin hajótól felfedezte az eddig eltűntnek hitt Malgreen-csoportot. Két ember közülök zászlókkal integetett a repülőgép felé, míg

a harmadik fekvő várokozott. Csuknovsky orosz pilóta leszállási helyet keres.

CECCIONI NEM HALT MEG

Oslo, július 11. Wolff: Az olasz követség közlése szerint a Ceccioni haláláról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak.

NOBILET RÓMÁBA RENDELTE A DUCE

Berlin, július 11. Kingsbayi jelentés szerint Mussolini utasította Nobile tábornokot, hogy hagyja el haladéktalanul a Spitzbergákat és térjen vissza Rómába.

A Krasszin orosz jégtörő, egyelőre még megerősítésre szoruló jelentések szerint, most már csak három és fél kilométerre van Viglieri csoportjának jégtáblájától. A Viglieri-csoport egyik embere állítólag megőrült és örültség rohamában nekivágott a jégmezőnek, belerohamba a biztos pusztulásba.

AMUNDSENÉK A MEDVE-SZIGET SEM ÉRTÉK EL

Oslo, július 11. Ma Tromsöbe érkezett az a rádiótávirás, aki éppen akkor teljesített szolgálatot a Medve-

szigeten, amikor Guilbaud és Amundsen elindultak utjukra, amelyről eddig nem tértek vissza. Az ő kijelentéseiből kiderül, hogy a Latham-repülőgéppel, melyet sokáig a Medvesziget körül kerestek, ezt a szigetet nem is érte el.

A FRANCIA CHARCOT ELINDULT AMUNDSEN FELKUTATÁSÁRA

Charcot francia akadémikus hajója a Pourquoi pas, tegnap utra kelt a Spitzbergák felé, hogy kutasson Amundsen és Guilbaud után. Jéghegynyokkal, csákányokkal, csáklyákkal szerelték fel a hajót, egy jégfűrész is felszerelték azon és nagymennyiségű dinamitot visz magával a hajó jéghegnyeknek és jégtorlaszoknak robbantására.

Charcot kíséretében számos szakember utazik s a francia professzor kijelentette, hogy feltétlenül bizik Amundsen megszabadításában. Nyilatkozatában felemelte a norvég kutató hagyományos szerencsésjét, valamint rámutatott arra is, hogy nem ez az első eset, mikor a sarkvidéken hosszú ideig nem érkezik hír valamely eltűntnek hitt utazóról.

A képviselőház szerdán általános-ságban és részleteiben is elfogadta a beruházási javaslatot

Ma lesz a Ház nyári szünet előtti utolsó ülése

A képviselőház szerdai ülésén folytatták a beruházási törvényjavaslat tárgyalását.

Reischl Richárd: A feleslegekhez igen sok könnyű tapad.

A túlfeszített adózás a mezőgazdaságot, kisipart és kiskereskedelmet egészen tönkretette.

Szociális beruházásokra szükség van, de kórházépítésre és hadiárva-gondozásra kis összegeket irányoztak elő. Olyan helyen, ahol kormánypárti képviselő, ott mindig adnak középítkezésre összegeket. (Mozgás a kormánypárton.)

Az utépítési programot helyesli, de kifogásolja, hogy a kereskedelem-ügyi miniszter az állami beruházásokat nem igyekszik megszabadítani a kartelettől. A földmivesiskolák szaporítását teljesen céltalannak tartja.

Helyteleníti a FAKSZ intézményét, amelynek révén a ház-helyépitésre fordított összegek-ből negyven percent nem fog visszatérni az állam kezébe, de ha a községeknek adták volna ezeket az összegeket, ez a pénz nem veszett volna el.

Nagyhangu fezőrök és pozórók viszik el a pénzt, ahelyett, hogy ezeket az összegeket komoly dolgokra fordítanák. A törvényjavaslatot elfogadja.

Friedrich István: Pénztári feleslegekből beruházni egyedül csak Magyarországon szokás. Ebben a tekintetben Magyarország éppen olyan kivétel, mint a nyílt szavazási joggal. A miniszter apró kísérleteivel föl lehet építeni 30–40 kilométeres utat, de idegenforgalomról addig nem lehet beszélni, amíg az országban mindenfelé nincsenek jó utak. A kereskedelmi miniszternek gondoskodnia kell az utak porának levezteléséről is.

Állandóan érezhető az a konkurrencia, amit az állami vállalatok csinálnak a magángazdaságnak.

A kormány állandóan sürgeti a fővárosi üzemek leépítését, azzal, hogy a főváros nem alkalmas ilyen üzemek fönntartására. Miért nem helyezkedik a kormány ugyanerre az álláspontra az állami üzemekkel szemben?

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter: Nem vagyok hajlandó egy egész sereg munkást elbocsátani.

Friedrich István: A magánipar kénytelen lesz munkásainak nagyrészt elbocsátani. A Pénzügyi Központ külföldről hozatott autót. A miniszter ur nagy hatalmával előírta, hogy csak magyar autót lehet taxinak berendezni.

A miniszter urak és a Pénzügyi Központ külföldi autót hozatnak.

A nemzeti vagyont négyezer millió pengőre becsülik. Ebből az adó címén fizetett összeg 1035 millió. Ez azt jelenti, hogy

két-három hónapig egy évben mindenki az államnak dolgozik.

A drágulás a legutóbbi tizenkét hónapban kilenc százalékkal emelkedett. A közigazgatási tételek állandóan hatványozódnak. Az első számlási év óta közigazgatásunk a duplájára emelkedett.

Ha így folytatják a vízszabályozást, hamarosan Szahara lesz az Alföld, mert csak akkor esik eső, ha a szél északról felhőket hoz. Minek az

államnyomda bővítésére 440 ezer pengő, amikor annyi kiváló nyomda van az országban? Minek az állami kőbánya? Az állami kocsi- és lószerszámjavító műhely felszerelésére 100.000 pengőt vettek fel, pedig anynyi kocsigyáros van az országban. Viszont

a gázálarok beszerzésére felvett 975.000 pengő kevés, mert nemcsak a hadsereg részére kell gázmaszk, hanem a lakosságnak is.

A 975.000 pengő gázálarra kevés, mert nemcsak 24.000 férfi van az országban, hanem többmillió és gázmaszk kell az asszonyoknak és gyerekeknek is. (Nagy taps minden oldalon.)

Ez az ország átvonulási terület, de nem akar Belgium sorsára jutni.

A beruházási javaslatot nem fogadja el. (Nagy helyeslés.)

Szilágyi Lajos az ármentesítő társulatoknak nyújtandó kölcsönpolitikát kritizálja. A beruházási javaslatot nem fogadja el.

Rothenstein Mór: A lillafüredi munkáknál 160.000 pengőt furta el. Éppen ilyen felesleges az állami nyomda kiépítése. Nem fogadja el a javaslatot.

Klein Antal határozati javaslatot nyújt be: utasítsák a kormányt, hogy a következő költségvetéshez tartozó beruházási javaslatban a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetkezetének nagyobb hitelt adjon. A javaslatot elfogadja.

Peyer Károly, a következő szónok beszédének elhalasztását kéri. Puky Endre elnök megállapítja, hogy Peyernek még 30 perc áll rendelkezésére, a meghosszabbítást csak az utolsó félórán lehet kérni. Peyer erre eláll a szótól, mire Puky berekeszti a vitát.

Bud pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásokra. Utalt az egyes tárcák nagy programjára. Azt, hogy ebben az évben hála isten jó termésünk mutatkozik, sok tekintetben a széles néprétegek kulturája emelkedésének is köszönhetjük. Nem lehet kifogásolni azt, hogy a kormány a beruházások során támogatja a hiteléletet. Anglia is állami támogatással oldotta meg az agrárhitelt. Majd a hajdumegyei úzsoráról beszélt, a mit lapunk első oldalán közlünk.

Bud: Elérkeztünk ahhoz az időhöz, amikor a feleslegek már megszűnőben vannak és a gazdasági

életnek ezután a maga erejéből kell jövőjét kialakítani. A közeljövőben a pénzügyminiszterium vezető tisztviselőit szétküldi az országba és velük vizsgálattja meg az adókezelés ellen elhangzott panaszokat.

A Ház ezután

általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot

és Klein Antal határozati javaslatát is. Majd a törvényjavaslatot részleteiben is változtatlanul elfogadták, mely után áttértek az

interpellációkra.

Farkas István: A földreform során földhöz juttatott kisemberekkel szemben elkövetett állítólagos igazságtalanságok ügyében interpellált. Bud János: Ha a szociáldemokraták a kisemberek érdekeit akarják szolgálni,

jobban tennék, ha abban az irányban lépnének közbe, hogy ezek a kisemberek, akik öt év óta sem adót, sem haszonbért nem fizettek, tegyenek eleget fizetési kötelezettségüknek.

Peyer Károly interpellációjában szóváltette az ugynevezett sasok szervezkedését. Hangoztatta, hogy amennyiben a belügyminiszter nem

rendeli el a szervezetek feloszlását, akkor

a szociáldemokrata munkásság maga kényszerül önmaga védelmét ellátni.

(Zaj a jobboldalon.) Ezek az alakulatok fizetést is kapnak és mint a sasok híresztelik, ezeket az összegeket a belügyminiszterium bocsátja rendelkezésükre. Utalt a legutóbb a Csillaghegyen történt esetre, amikor az oda kivanult sasokat véresre verték. Ezek az alakulatok Salgótarjánban keletkeztek, amikor a belügyi államtitkár válasza volt.

Sztranyovszky Sándor államtitkár visszautasítja Peyernek a csillaghegyi esettel kapcsolatos valótlán állításait. A sasokhoz semmiféle kötelék sem fűzi és mindenki szemben, aki a fegyelmet és rendet megbolygatja, a törvény értelmében, akár sas az illető, akár nem, egyforma szigorúsággal jár el.

A leghatározottabban visszautasítja azt a fenyegető hangot, amelyet Peyer interpellációjának végén használt,

amikor azt mondta, hogy a munkások maguk gondoskodnak saját védelmükről.

Megkezdik a kisjövedelmű hadi-kölcsön-jegyzők támogatását

Budapest, július 11. MTI jelenti: Az 1928–29. évi állami költségvetésről szóló törvény kihirdetése következtében a népjóléti és munkaügyi miniszterre hárul az a feladat, hogy a törvény rendelkezései értelmében gondoskodjék ama kisjövedelműek támogatásáról, akik legalább összesen 5 ezer korona névértékű és magyar nosztrifikálási megjelöléssel ellátott háborús magyar államadósági címlekeknek tulajdonosai.

A népjóléti és munkaügyi miniszter már megtette az intézkedést e

törvényes rendelkezések végrehajtására vonatkozó utasítás elkészítése iránt és ez az utasítás előreláthatóan néhány hét alatt elkészül és kihirdetés után az érdekelték előterjeszthetik a végrehajtásra vonatkozó szabályok szerint meghatározandó módon, helyen és időben támogatásra irányuló kérelmüket.

A népjóléti miniszter azon van, hogy a segélyezés minden megokolható késedelem mellőzésével kellő időben megindulhasson.

A felsőház is megszavazta a gyufajavaslatot

Budapest, július 11. A felsőház csütörtöki ülésén kimondta, hogy Tisza István gróf szobrának költségeihez 50 ezer, Návay Lajos szobrának költségeihez pedig 25 ezer pengővel járul hozzá.

A gyufajavaslatnál Hadik János gróf tiltakozott az ellen, hogy a gyufaszerződés és az OFB közötti kapcsolatot létesítsenek. Szerinte a javaslat lehetetlenné teszi a faexportot és így

elzárja a magyar gyufapart.

Más szónok nem lévén, elnök a vitát bezárta.

Bud János pénzügyminiszter válaszában hangsúlyozza, hogy a javaslatnak a célja megvédeni a magyar gyufapart. Az állami monopóliumot csak megváltással lehetett keresztülvinni. Elzálogosításról ez esetben beszélni nem lehet. Amikor a magyar termelést biztosítjuk, nem adunk el termelési ágat idegen tőkének, hanem a hazai földhöz kötjük az idegen tőkét. Végül kiemelte, hogy a szerződés nincsen kapcsolatban az OFB-javaslattal.

A felsőház ezután elfogadta a javaslatot s elvetette Hadik János módosítását.

A felsőház legközelebbi ülését július 17-én tartja.

NYOLC GYERMEKET DARABOK-RA TÉPETT A FELROBBANT KÉZIGRÁNÁT

Varsóból jelentik: Felsősziléziában Kattowitz közelében szörnyű katasztrófát okozott egy felrobbant kézigránát. Néhány gyermek a város határában tegnap egy kézigránátot talált. Babrálgatni, fészegetni kezdtek a gránát gyújtócsapját, amely egyszerre rettenetes dörrenéssel felrobbant és szerteszét vágódó darabjai nyolc gyermeket valósággal cafatokra téptek. Tizennégyen pedig olyan súlyosan megsebesültek, hogy életben maradásukhoz semmi reményt nem fűznek.

Nagy forgalom, kicsi haszon,

régi igazság és könnyen érthető. Kiterjedt vevőkörünket csakis nagy tömegű bevásárlásokkal tudjuk kellőképp ellátni, amely óriási előnyt biztosít ár tekintetében. Saját érdeke tehát, ha árainkat figyelemmel kíséri, mert így számottevő megtakarítást érhet el.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Rossuth-u. 15. Filóüzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

Részeg ember megtámadta a rendőrt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap este a késő éjjeli órákban egy botrányosan részeg ember káromkodott a Petőfi-téren. A járőrök szóltak a rendőrnök, aki a helyszínre sietett. A részeg ember, amikor meglátta a rendőrt, levetette magát a földre és teljes beszámíthatatlanságot szimulált. A rendőr a járőrök segítségével nagynehezen talpraállította és be akarta kísérni az ügyeletre. A részeg ember az őt bekísérni akaró rendőrt megtámadta és öklével többször feléje sújtott. Az éjszakai ügyeleten kihallgatták az embert s a nála levő írásközből megállapították, hogy Orosz Mihály debreceni lakos. Kihallgatás után őrizetbe vették Oroszt és leutalták a fogdába.

BORZALMAS FÉLTÉKENYSÉGI DRÁMA HÁROM HALOTTAL

Budapest, július 11. Kormos Péter jászszentlászlói gazda feleségét hűtlenségen kapta saját öccsével, Kormos Jánossal Bicskát rántott és öccsét is és feleségét is agyonszurta. A kettős gyilkosság után felvágta ereit és ő maga is elvérzett.

ÖNGYILKOS LETT EGY BELÜGYMINISZTERI HIVATALNOK

Budapest, július 11. Lénárd Gyula belügyminiszteri számvéviségi főtanácsos hivatali helyiségében felakasztotta magát, mire rátaláltak, meghalt. Utóbbi időben sokat betegeskedett s valószínűleg ez volt öngyilkosságának oka.

AZ ELSŐ ASSZONY, AKIT DOLOGHÁZRA ÍTÉLTEK DEBRECENBEN

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék szerdán hozta az első olyan ítéletet, mellyel az új büntető novella értelmében nőit ítélt dologházra. A vádlott özv. Szabó Jánosné volt, aki csak nemrég töltötte ki 8 évi fegyházbüntetését. Kiszabadulása után beállt cselédnek Mikó Józsefné debreceni asszonyhoz. Két heti szolgálat után az asszony mintegy 140 pengő értékű holmit összehozott és megszökött szolgálati helyéről. Mikóné feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. Az egyik razzia alkalmával a detektívek éppen akkor taróztatták le Szabóné, mikor ez a zsibogón a lopott holmikat értékesíteni akarta. Bűnügyével szerdán foglalkozott a büntetőtörvényszék Jeney-tanácsa s a bizonyítási eljárás lefolytatása után Szabóné lopás büntetvéért 4 évi dologházra ítélték.

AKI CSAK A CSIKÁGÓI LEÁNYOK MIATT AKARJA ÁTREPÜLNİ AZ ÓCEÁN

Washington, július 11. Emery Westlake a bíróságnál eljárást indított férje ellen, hogy megakadályozza férjét a tervezett óceánrepülés végrehajtásában. Mrs. Westlake beadványában elmondja, hogy ilyesféle vállalkozásba nőtlen ember belefoghat, egy három gyermekes családapa azonban nem. Egyébként — mondja a készülő óceánrepülő felesége tovább — férjem csak azért eszelte ki ezt a tervet, hogy a csikágói szép leányok figyelmét magára vonja, aminthogy tényleg kettőt, vagy hármat közülök repülőgépen Párisba magával akar vinni.

Feltalálták a pilóta nélküli repülőgépet

Páris, július 11. A Petit Journal jelenti, hogy Max Bouchert francia mérnök találmányát, a pilóta nélküli repülőgépet teljes sikerrel próbálták ki az istrei repülőtéren. A találmány abból áll, hogy a repülőgép valamennyi egyensúlyozó és kormányzó működését központi gépezettel, az úgynevezett acélpilótával teljesítik, amely teljesen automatikus módon

végzi a gépvezetést. Egy kapcsolótáblán különböző gombok megnyomása szolgál emelkedés és alászállás, jobbra vagy balra való haladás előidézésére. Az acélpilótával a gép repülési iránya teljesen egyenes és a biztonság, valamint a helyzetek szilárdságai jóval nagyobb, mint az élő pilótával vezetett gépeken.

Letartóztatott kifutó fiú, aki postakönyvvvel követett el sorozatos csalásokat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban feljelentést tett a rendőrségen Weisz László, a debreceni Csillag-fehérműgyár igazgatója egy tizenhét éves kifutó fiú ellen, aki ez év januárjától van a gyár szolgálatában s ez alatt az idő alatt a gyárat több száz pengő erejéig megkárosította.

A fiatal fiú úgy követte el a bűncselekményeket, hogy mint a gyár kifutója naponként többször is eljárt a postára, ahol csomagokat, pénzesleveleket adott fel a vállalat postakönyvével.

A postatisztviselő ilyenkor mindig bevezette a könyvbe a feladásért járó összegeket, melyeket a fiú meghamisított s az ily módon összezsáolt pénzeszegeket a saját céljaira költötte el. A gyár följelentésére a rendőrség azonnal bevezette a nyomozást,

sikerült is a fiút letartóztatni.

Kihallgatása alkalmával több hamis tételt beismer. A beismerő vallomás után a fiút őrizetbe vették és átadták a fiatakoruak bíróságának.

Amerikában kétszáz halottja van a hőségnek

New-York, július 11. Az Egyesült Államok keleti és délnyugati tartományaiban pusztító hőség még mindig egyre-másra szedi áldozatait.

Eddig már több, mint kétszázan haltak meg hőségutóban. New-Yorkban a halálesetek száma negyvennyolcra emelkedett.

Oláh miniszterek csatája a petroleumpanama körül

Bukarest, július 10. A dambovicai petroleumpanama ügyét a kormánylapok igyekeznek jelentőségükben csökkenteni. Ezzel szemben az egyes szakminiszteriumok között éles konfliktus keletkezett, mert

egymást okolják, hogy a panama megtörténhetett.

Az ügy egyre jobban politikai jellegűt ölt s Dimitru közlekedésügyi miniszternek, a dambovitai liberális párt elnökének helyzete a kormányban kritikussá vált. A földművelésügyi miniszterium viszont Stelian Popescu igazságügyminiszter ellen fordul, hogy az ügyességnak adott utasításaiban az ügy politikai karaktert domborítja ki és voltaképpen

vádiratot szerkesztenek a földművelésügyi miniszterium ellen.

Az ügyben tegnap több képviselőt hallgattak ki és a parlamenti tagok kihallgatása tovább folyik. Az ügyben magasrangú személyek szerepelnek és az eddigi letartóztatottak csak apró végrehajtó közegei voltak annak, amit az „előkelőségek” elhatároztak. A dolog jogi részéhez tartozik, hogy a megkárosodott angol petroleumkitermelő társaság, amely tudvaleg 70 millió lei előleget folyósított, most az oláh államkincstár ellen indított kártérítési keresetet.

Egy gyengeelméjű geszterédi földműves csaknem agyonszurta a szomszédját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csaknem halálos kimeneteli, véres verekedés történt vasárnap a szabolas-megyei Geszteréden. D. Lovas János földműves már régebben ellenséges viszonyban állott Hanaskó Mihály nevű szomszédjával. A civódások szinte napról-napra fordultak elő náluk és mint szomszédok apróbb csínytevésekkel is bosszantották egymást. A múlt héten D. Lovas Hanaskó tyukjait, melyek a kerítésen át

az ő kertjébe repültek, megfogta és agyonütötte, majd a döglött állatokat visszadobálta. A döglött állatok láttára Hanaskó annyira felingerelődött, hogy káromkodni kezdett s

egymást becsmérlő kifejezésekkel illették.

A szóváltásnak délután folytatása lett, mert D. Lovas János a korcsában lerészegedett s részegen áment a szomszédjához. Hanaskó Mihály éppen az udvaron foglalatotko-

dott, mikor meglátta a feléje közelítő részeg embert, akit ki akart kerülni.

Az udvaron tovább folytatták a délelőtti veszekedést, melynek során az amúgy is gyengeelméjű D. Lovas János leütötte a szomszédját s konyhakéssel a nyakába szurt, majd kétszer a mellébe.

Hanaskó kiabálásaira a szomszédok rohantak át és akadályozták meg, hogy a részeg ember a haragosát meg ne ölje. Az életveszélyesen megsebesült Hanaskót otthon ápolják a lakásán. D. Lovas Jánost pedig a csendőrség szándékos emberölés kísérlete miatt letartóztatta és bekísérte a debreceni rendőrség fogdájaiba.

A csendőrök szerdán érte jöttek D. Lovasért és újabb helyszíni szemle s kihallgatás végett kivitték Geszteréde. Kihallgatás után visszakísérik Debrecenbe s átadják az ügyészségnek. Valószínű, hogy mint beszámíthatatlan, gyenge elméjű beteg, rövidesen az elmegyógyintézetbe kerül.

EMLEKTÁBLA LESZ A KISTEMPLOMON

(A Hajdúföld tudósítójától.) A református presbiterium pénteken délután 3 órakor ülést tart s ez alkalommal foglalkozni fog az egyházszekek területi beosztásával, két új vallásoktatói állás szervezésével és betöltésével. A tárgysorozat szerint előterjesztés történik az irányban, hogy a Kistemplomot a pápens elleni küzdelem emlékére táblával jelöljék meg, a lelkészi kar pedig javaslatot tesz a Kistemplom megnyitására időpontjára nézve.

MEGTALÁLTÁK AZ ELVESZETT-NEK HIIT FAWCETT EZREDEST

Páris, július 11. A Petit Parisien jelenti Cherbourgól, hogy tegnap az Arlanca hajón Franciaországba érkezett Courtville fiatal francia mérnök, aki Rio de Janeiroból Limáig autón kelt át Dél-Amerikán. A mérnök az első, aki Brazilián, Bolívián és Perun keresztül szelte át a kontinent és csaknem 9000 kilométert tett meg autón. Utjában számos vad törzset is talált, főleg Santa Cruz vidékén. Találkozott az elveszettnek hitt Fawcett amerikai ezreddel is. A fiatal mérnök, aki számos érdekes földrajzi megfigyelést tett és megállapította, hogy hol kell kiépíteni a Délamerikát átszelő utvonalat, a francia földrajzi társaságban előadásokbn fogja ismertetni utját.

PANGALOSZT SZABADON-BOCSÁJTOTTÁK

Athén, július 11. Pangalosz tábornokot, a volt diktátort a Venizelosz kormány utasítására az elmúlt éjjel 23 hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezték. A kamara ősszel fog dönteni, hogy a vizsgálat adatai alapján maga folytatja-e le ellene az eljárást.

A royalista lapok élesen támadják Konduriotisz közársasági elnököt és Venizelosz miniszterelnököt, akiket a választójog módosításáért alkotmánysegéssel vádolnak. Egyes lapok általános zendüléssel fenyegetőznek.

Mezőgazdasági
petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorok legolcsóbb beszerzési forrása

Magyar Fanto Művek Rt.
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József ut 42. a.
Telefon: 7-77. szám.

Világhírű magyar irodalomtörténész Liszt Nándor könyvéről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Alig mulik el nap, hogy Liszt Nándornak, a Hajdúföld munkatársának „Zokon ne essék...” című új kromis kötetéről ne jelennek meg elismerő méltatás a fővárosi és vidéki sajtó hasábjain. A legújabb Lisztius-könyv, mely önmagától, a benne levő írásként értéke folytán, aratott országos sikert, mindenütt a legnagyobb foku elismerésre talált, ahova csak eljutott. A magyar társadalom vezető délutáni sajtóorgánuma, az „Új Nemzedék” most másodízben foglalkozik a könyvvel. Először Gáspár Jenő, az „Új Nemzedék” kritikusa írt róla terjedelmes ismertetést, a lap szerdai számában pedig Császár Elemér, a magyar tudományos világ egyik világhírű esztétikusa, a hivatalos fémjelzésű irodalomtörténész nagynevű művelője és budapesti professzora, aki élelétátsu kritikáit a fővárosi lapok hasábjain nevének két utolsó betűjével, (r. r.) névjelzéssel jelzi, — csaknem egy egész hasábon keresztül foglalkozik a könyvvel. A kritikai méltatás a következőképpen hangzik:

„Zokon ne essék...” Egy kötetnyi inóka viseli homlokán ezt a címet, Liszt Nándor debreceni hírlapíró-társunk kromi-gyűjteménye. (Miskolc, Magyar Jövő, 1928., 186 l.) Szatirikus tréfák, korunk ferdeségeinek, furcsaságainak kipellengérezése, de nem a kegyetlen Juvenális fölháborodásával, hanem a jókedvű bölcs kedves maliciájával, nem is méhcsépek, csak tűszúrások. S a jólelkű szerző a Zokon ne essék... címmel még inkább tompítani akarja a szúrás okozta fájdalmat. Ezek az apró, igényteleneknek látszó csipkedések valójában komolyabb és értékesebb írásművek, mint aminek az író szánta. Azzá teszik őket a mélyükön rejlő világnézet emelkedettsége és a belőlük kicsendülő igazság. Liszt Nándor eszménye a nemzeti és keresztény Magyarország s az élet minden jelenségét abból a szemszögből nézi, vajjon előmozdítja-e vagy gátolja ennek az eszménynek megvalósulását s a bomlasztó mozzanatok, a veszedelmes vagy bűnös törekvéseket üldözi a régi, bevált recept szerint: nevétségessé téve őket és a nevétségesség tudvalevőleg őt. De nem kiméli a nyegleségeket s az emberi hiúságokat sem, mulat rajtuk és mulattat velük, hol több, hol kevesebb szellemmel figurázza ki embereit, a józólást azonban sohasem sérti. Epugy elkerüli az eféle tréfák velejáróit, a léhaságot és cinizmust. Élcei és ötletei nem önmagukért születtek, hanem nagy, nemes elvek szolgálatára.

A szatírákon kívül vannak a kötetben paródiák is. Bennük régiebb és újabb költőink stílusát utánozva minden tendenciától ment mulattató históriákat ad. Hatásuk nem lesz olyan általános, mint a szatíráké, mert az utánzásban rejlő művészi értéket csak az tudja igazán élvezni, akinek van irodalmi műveltsége s ismeri a modelleket is. Egyikük azonban, Petőfi „Még a juhász számaron” kezdetű költeményének átirása tiz költőnk hangnemére — köztük van Illosvai és Balassi Bálint csak úgy, mint Ady és Szép Ernő, — kitűnő ötlet igen jól megvalósítva: a megtevesztésig hiven szóltatja meg az illető költők sajátos, jellemző hangját.

Szeretnők, ha Liszt Nándor szatirikus vénáját nagyobb, komolyabb föladatakon is kipróbálná. (r. r.)

Riport a debreceni bérkocsis-ipar utolsó napjaiból

Éjszakai találkozás gróf Eszterházy Pál kocsisával

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az utca néma, sehol egy teremtetett lélek. Alig egy perce kongták el az órák az éjfélt. Az éjszaka hűvös, mert ez már az alföldi városok sajátossága. Nappal ő a forróság, az éjszaka pedig hűvös és hideg, sőt néha ködös is. A Bika-kávéház terraszán egy-egy gondokba merült ember, kifejezéstelenül mered maga elé vagy szinte gépiesen szívja fogai között a vastag szivart. Bent a kávéházban játszik a hegedű, annak a kevés embernek, kik állandó törzsvendégei a kis kerek márványasztaloknak. A lámpaoltogató csoszogva baktat az utcán s csak néha-néha áll meg egy pillanatra, mint a hosszú ruddal egymásután oltogatja el a gázlámpákat. A lámpa még egyet jobban s a kékes láng belealszik az éjszakába. A sötétség teljes. A város egy fekete rothadt almának látszik, melybe utakat vágtak a kukacok.

A faszor szélben, a nyári padok mellett van a kocsis stand. Közéledő lépéseimre mozgolódnak. Végig sétálok mellettük. Köszönni nem köszönnek, csak éppen az arcuk árul el némi kíváncsiságot.

Ahogy megyek mellettük, adják utánam az avizót:

— Ez se pasas!

Öreg, nagy bajszu ember áll előm. Amint megszólít látom rajta, hogy csak tisztességből teszi:

— Kocsi kell az urnak?

— Kellene — mondom.

— Annál jobb. Legalább nem diszkrálunk feleslegesen.

A többi már rám sem figyel. Viszszahúzódna a kocsi belsejébe, a zsiros, piszkos kalap lecsuszik a szemre, csizmás lábukat felteszik a kisülésre és mintha semmi sem történt volna, alszanak tovább. Nem mutatnak semmi meglepetést, mint akiknek minden mindegy ugyanis. Az öreg is kiveri a pipáját a bakon s nagy kényelmesen a fogát piszkálgatta a pipaszurkálással.

— A bakra szeretnék ülni magam mellé.

— Ha az a kívánsága... tessék!...

— Honnan jön az ur? Hová megyünk?

— A vasútról. A Nagyerdőbe hajtsom. Csettint a nyelvvel s figyelemztetésül a nagyot rug a ló fara felé.

A szürke bizalmatlan természetű, mert hátra néz. A szeméből csodálkozás tükrözik vissza, de amint az öreg megpaskolja az ostarával, mégis csak elindul. Kényelmes nyugodtsággal fordul ki a sorból, de később

erölteti meg magát, a megszokott trappan döcögünk.

— Nem sok fuvert csinált máma? — kezdem a beszélgetést.

— Hát biz' nem sokat. De én legalább nem is vacakolok a pasas után. Ugy kell mostanában ugyis kötéllal fogni őket. De én nem sokat alkudok. Egyezünk, nem egyezünk — aztán no, ég veled és a harmathullás. Tessek elhinni, belefáradtam én már mindenbe. Megszokásból vagyok kint a standon. Sokszor a mindennapit sem keresem meg. Nem adok két évet és megszűnik ez az ipar — magától! Haldoklás ez már csak, amit még csinálunk. Se embernek, se lónak nem telik belőle evésre.

Már kiértünk a villasorba, mikor a Nagyerdő felől egy kis szél jött. A susogó fák alatt jobban megered az öreg nyelve is. Mindegyre belemelegszik a beszédbe s most már csak úgy félvállról.

— Régen... Hetyke, rátarti legénykoromban de más volt itt az élet. Kétfogatuval jártam s bizony — nem is volt ritka nap — csak a borralalóm több volt 7-8 forintnál. Akkoriban még mulattak az emberek Debrecenben. Sokszor jártam én erre Eszterházy Pál gróf ömeltóságával, — skezével egy mélyen bent fekvő villára mutat, miközben levelezi a kalapiját. — A cigány huzta, aztán össze-vissza kóboroltunk a városba. Rég volt, — de igaz volt! Én voltam a kegyelmes ur kocsisa. Gavallér ember volt — gondolkodik el hosszan... Rendesen őt korona borralalót adott. Pezsgőről nem is beszéllek, mert annyit ihattam, amennyi belém fért. Mindig mondta: Igyál Józsi, amennyi beléd fér! Ha meg leszállt, megkérdezte:

— Eleget ittál? Be vagy-e rendesen rugva?

— Igenis rendesen, — feleltem.

— Az akkor rendben van, de most már vigyázz, hogy fel ne boríts!

...Máma? — legyint a kezével s ebben a közlegyintésben nagy lesajnálás van. — A pasas előre kialakulja a kocsi bért. De ki is megy máma kocsin?! Legtöbbször a részeket, akiket már kiruktak a vendéglőkből és félnek ittasan hazamenni. Azok 2-3 órán keresztül hurcoltatják magukat a városban. Annyira persze nem részeket, hogy a fizetésnél egy órával is tulfizetnének. Sokszor még azt sem akarják megfizetni, úgy kell kiveszekedni belőlük a gubát! A taxa szerint 2 pengő a kocsi egy órára, de többször megyek 1.50-venért, mint 2 pengőért! A taxik rontot-

tak meg minket. A háború után meg olyan idegesek lettek az emberek, hogy szinte bolondok. Ugy akarják, hogy rohanjak, mint az autót! Pedig mennyi szerencsétlenség történik azokkal a fránya benzines masinákkal. Minden napra jut öt, hat, én nekem pedig 30 év alatt sem volt több balesetem tiznél, de akkor sem volt emberhalál, csak kiborultak. Régen minden hétre esett öt-hat lakodalom is, de manapság csak a szegény ember jár kocsival esküdni, a gazdagabbja oda is autóval megy.

Lassan hajnalodott... Az első sugarak áttörték az éjszaka sötétjét s biboros-szírványosan ugrándoztak a fák levelein. A kocsi megállt s mi visszafójtott lélekzettel bámultuk a nap felkeltét. Csodálatos ez a látványosság! A madarak, az erdők énekesi halkán csattogni kezdtek, köszöntötték a hajnalt. A kocsi nyikorgva megindult vissza a városba. A villa-sorban a régi ismerős kerítésnél újra megálltunk. Az öreg könyvet dörzsölt szét az arcán. Látott, hogy eltűnik a sok régi dolog. Arca halottfehér lett, mintha a múlt emlékkönyvében lapozna.

A Nagytemplomnál leszállok. A hajnal már csodafényben ragyog s a háztetők sokszorosán verik vissza a fényt. Fizetek. Az öreg gépiesen dugja a pénzt a zsebébe, még csak meg sem nézi. Az utcasarokról viszszenéznek. A kocsi még mindig ott áll s az öreg arccal a nap felé fordul, szemében paikos, fiatal tüzek lángolnak. Az öregnek biztosan a múlt üzent.

Székely Molnár Imre.

A POLGÁRI LÖVÉSZ EGYESÜLET CELLOVÓ VERSENYE

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Debreceni Polgári Lövész Egyesület július 14-én, szombaton reggel 8 órai kezdettel tartja szezonnyitó cellovó versenyt. A versenyre a Polgári Lövőde meghívta a helyőrség, s az államrendőrség tisztikarát, valamint a DGASE és DEAC cellovó szakosztályait.

Tekintettel arra, hogy a verseny keretében hölgyek cellovó versenye is beiktatott, már is óriási érdeklődést tanúsítanak a debreceni cellovók. A küzdelem erősnek ígérkezik annyival is inkább, mert a verseny helyi viszonylatban junior és szenior helyezések megállapítása is. Versenyfeltételek megtudhatók Némethy Gyula Debrecen város testnevelési vezető főoktatójánál, Városház földszint 18. szám. Nevezések ugyanide adandók le. Nevezési díj személyenként 2 P. Nevezési határidő 1928. július 14. reggel 8 óra.

Szabadlábra helyezték Áron Sándort

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délelőtt Áron Sándor hajduszo-boszlói kereskedőt a vizsgálóbíró szabadlábra engedte. Áron védője napokkal ezelőtt beadvánnyal fordult az ügyészséghez és kérte az akták újbóli áttanulmányozását. Az ügyészség a kérésnek eleget tett s úgy találta, hogy Áron ügyében a bűncselekmény esete nem forog fenn, csupán elszámolási differenciák, ezért indítványt tett a vizsgálóbírósnak Áron szabadlábrahelyezésére vonatkozólag.

Dr. Preineszberger vizsgálóbíró helyt adott az ügyészség indítványának és Áron szabadlábra helyezte.

Ugy-e kedves olvasó

már Ön is tudja és elismeri, hogy a legjobb és legfrissebb

fűszer, csemege és fajgyümölcsök

Pálffy-

nál kaphatók.

Kossuth-utca 7.

Telefon: 16-94.

Telefon: 16-94.

HIREK

1928 július 12 (Csütörtök)

Prot.: Izabella. Kath.: Gualb. Ján.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Meleg, átmenetileg felhős idő.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtti 10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegéd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Mohács után

A király szöke fején a sisak,
Tomory vasmarkában a kereszt,
Maroknyi had halálra szánt szíve:
Árgalmat nem találtak.
Mohács felett olyan csillagok álltak.

Testvér, ne kérdezd, hogy ki volt hibás,
Főúr, főpap, jobbággy vagy köznemes,
Mindenki bűnös volt és senki sem,
Hidegen hirdették a csillagok:
E nemzedéknek nincsen kegyelem.

E nemzedék lelkében meghasonlott,
És ezért érett meg a lehullásra:
Teste darabokra vágattassék,
Szegeztessék az idő kapujára,
Órája ütött és napja leszállt.

Ejszaka jön, százötven éves éj.
S ki éjben születik majd, mit csináljon?
Dolgozzék, imádkozzék, tőrjön, várjon,
S a sirba is reménysugárral szálljon,
Ha könnyel sózott kenyerét megette.

Mert változnak a csillagok felette.
REMÉNYIK SÁNDOR.

— Magoss György polgármester Budapesten. Magoss György dr. polgármester Budapestre utazott, ahol ma, csütörtökön a belügyminiszteriumban fontos tárgyalásokat folytat a város rendőrségi hozzájárulásának ügyéről. A polgármester távolléte miatt nem csütörtökön, hanem pénteken lesz tanácsülés.

— A szoboszlói cirkuszi szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség. Részletesen beszámoltunk a Hajdusoboszlón történt szerencsétlenségről, melynek csaknem áldozata lett Benjámín Márton erőmutatványos. A szerencsétlenség a cirkuszban történt annál a számnál, mikor Benjámín mellén kellett volna vasat törni egyik társának. A kalapács feje letört s hatalmas erővel vágta homlokra a földön fekvő erőmutatványost. A súlyosan megsérült embert eszméletlen állapotban szállították be a klinikára s csak szerdán délelőtt jött annyira eszméltre, hogy ki lehetett hallgatni. Kihallgatásakor elmondta, hogy a szerencsétlenségért nem okol senkit, mert ezt a véletlennek tulajdonítja.

— Betörésből származó vaskazettát találtak. Szerdán délután 6 órakor Vadász Józsefné Jókai-utca 26. szám alatti lakos egy pakoló papírosba csomagolt vas pénzkazettát talált lakásán a kertben. A kazettát bevitte a rendőrségre, ahol megállapították, hogy a kazetta fel van törve. Valószínűleg valami betörésből származik a pénzkazetta s a betörő miután reszelővel felfeszítette és a pénzt kivette, bedobta a kertbe. A rendőrség a nyomozást megindította a titokzatos vaskazetta ügyében.

Az „L. Z. I”-től az óriás Zeppelinig

Két terem, tíz lakószoba és elektromos konyha lesz a most épülő óriási Zeppelin-léghajón

Majdnem három évtized telt el azóta, hogy gróf Zeppelin első műve elhagyta a Bódeni-tavon, Friedrichshafenben a hangárt, s megkezdte próbautját. Akkoriban szkeptikusan, ha ugyan nem gunyos mosollyal kísérték ennek a céltudatos és tevékeny szellemnek kísérletezéseit, s nagyon kevesen voltak azok, akik jövőt jósoltak terveinek, s még kevesebben, akik hitték a bekövetkező rohamos fejlődésben.

Az első „Zeppelin”, amelyet egyszerűen „L. Z. I”-nek neveztek, 128 méter hosszú volt, 11,7 méter átmérővel. Gáztartalma 11.300 köbméter, óránkénti sebessége nem haladta meg a 28 kilométert. Hordképessége 13,1 tonna, emelkedési magassága 950 méter volt.

Ugyanezekkel a méretekkel építették a „L. Z. 2”-t is. 1905-ben készítették el a harmadik Zeppelint, két 85 lóerős motorral, ami az óránkénti sebességet 44 kilométerre emelte. — 1908-ban tette meg a „Z. II”-nek nevezett „L. Z. 5” emlékezetes nagy útját, amelynek végén azonban Echterdingennél tönkrement. A „Z. II.” gáztartalma már meghaladta a 15000 köbmétert, hossza 136 méter, legnagyobb szélessége 23 méter volt s teljesítményével bebizonyította, hogy a léghajók kormányozhatósága megoldható probléma.

A „Z. II.” szerencsétlensége hozta össze az első nemzeti kölesönt a Zeppelin-művek számára. Így készült el a „Deutschlandnak” keresztelt „L. Z. 7”, amelynek gáztartalma már 19.300 köbméter, hossza 148 méter, átmérője 14 méter volt s három Deimler-motorja 60 kilométeres sebességgel vitte magával.

1912-ben épült meg az első Zeppelin-típusú tengerészeti léghajó, 22.479 köbméter űrtartalommal, tehát a kétszeresével a „L. Z. I”-nek. A háború alatt különösen hatalmas lendületet vett a Zeppelinek fejlődése, úgy, hogy az 1917-ben készült „L. Z. 104” köbmértelme már három-

szorosa volt az előbbemlítettnek, hossza 226 méter, sebessége 108 kilométer.

A békeszerződések következtében nagy hanyatlás mutatkozott a Zeppelinek építése körül is. Az 1919-ben épített „Bodensee”-t, amely 132 kilométeres sebességével addig a leggyorsabb Zeppelin volt, ki kellett szolgáltatni Olaszországnak s ugyan ezen sorsra jutott a „Nordstern” is.

Az amerikai megrendelésre készült 70.000 köbméteres „Los Angeles” után, amely az Océánt is átrepülte Eckener kapitány vezetésével, került a sor a most épülő óriási léghajóra, a „L. Z. 127”-re. Ennek feladata az Océanon-keresztüli léghajóközlekedés technikai és gazdasági lehetőségét bebizonyítani, e téren tapasztalásokat gyűjteni, főként a jövőendő utvonalak légköri viszonyait illetően. Ezenkívül tudományos expedíciók céljait szolgálni, s Océántúli utazásokra utas-, posta- és teherszállításokat végezni.

Az „L. Z. 127.” a legnagyobb az eddig épültek között. Gáztartalma 105.000 köbméter, hossza 236 méter, átmérője 33,7 méter. Alakja szabályos huszonnyolcszög. Építőanyagául a rendkívül szilárd sárga u. n. duralumínium szolgál. A léghajót öt 530 lóerős Maybach-motor hajtja. Legnagyobb sebessége óránként 128 kilométer, rendes körülmények között 117 kilométer. Utasainak kényelmére egy külön társalgó- és étkezőterem szolgál, igen izléses berendezéssel, 25—25 négyzetméteres alapterjedelemben, továbbá 10 lakószoba 2—2 ágyval és egy elektromos konyha. A léghajó legénysége 30 fő, akiknek lakóhelyisége, valamint a raktárak, a posta és az áruk számára helyiség a hajótest belsejében vannak.

Az új óriás Zeppelin kétségtelenül egyszersmindkorra nyugvópontot juttatja a léghajók kormányozhatóságáról folyó évszázados vitát.

(W. Prim.)

— A rendőrségen csak egy siketnéma intézeti tanár tudott kihallgatni egy határátlépőt. A napokban egy siketnéma embert fogtak el az erdői határon. Mint jogtalan határátlépőt kísérték tegnap Debrecenbe. A rendőrség központi ügyeletén nem tudta magát sehogysém megértetni a szerencsétlen ember, miért is a kihallgatást végző rendőrtisztviselő átkérte a debreceni siketnéma intézetből egy tanárt. A siketnéma intézeti tanár nagy meglepetéssel ismerte fel a jogtalan határátlépő személyében volt tanítványát, akit ez előtt tíz évvel tanított a debreceni intézetben. Most már aztán sikerrel indult meg a kihallgatás, melynek során Solyom László siketnéma elmondta, hogy munkakeresés végett szökött át a határon. Solyom ellen jogtalan határátlépés miatt indul meg az eljárás.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsú magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 óráig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

— Lapunk Budapestre állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

AKTUÁLIS FEJEK

PRIBICSEVICS

a szerb demokratapárt vezére,
Radics ellenzéki szövetséges-
társa. („Politika” Belgrád.)

Egyesületi és társadalmi élet

— Meghívó. A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya az Alsószabolcsi Armentesítő Társulat tisztikarával karöltve f. hó 14-én este 8 órakor a polgári Lövéde helyiségeiben társasvacsorát rendez Várady Géza gazdasági főtanácsos ur tiszteletére. — A résztvenni ohajtók szíveskedjenek pénteken f. hó 13 án. Jerzsák Béla titkárnál (Telefon 359), vagy Fekete Lajos mérnőknél (Telefon 16—61), feltétlenül jelentkezni. Vendégeket szívesen látunk. Korbély József elnök.

— Katonazene a tiszti teniszben. A katonatiszti lawntennisz kertben minden péntek délután fél 18 órától fél 20 óráig a 11. honvéd gyalogezred zenekara hangversenyez. Minden szombaton este 21 órától éjfélután 1 óráig tánczene van. Szombaton meleg vacsora is kapható. Azok részére, akik vacsorajegyüket pénteken este megvásárlják — a vezetőség a vacsorát elteheti. Vacsorajegyeket a katonatiszti lawntenniszklub felügyelő altisztjénél, a vegyesdandárparancsnokság épület kapusánál és az uri kaszinó borbélyánál lehet kapni. Egy sült ára kenyérrel 1 pengő 10 fillér.

— Szabó nagygyűlés Debrecenben. A debreceni iparkamara területéhez tartozó férfiszabó iparosok július 15-én, vasárnap d. e. 10 órakor az ipartestület dísztermében szabó iparos nagygyűlést tartanak. A napirend fontossága megköveteli, hogy minden kartárs ott legyen. — Vendégek Budapestre érkeznek. Este a küldöttség tiszteletére társasvacsora.

Aug. 12-én Szolnokon lesz a Tiszántúli Husiparosok közgyűlése. A Tiszántúli Husiparosok Szövetségének közgyűlése az idén Szolnokon, augusztus hó 12-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel lesz. A közgyűlés a Jásznagykunszolnok vármegye által rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítással egyidejűleg lesz s így a tagoknak ideje és alkalma lesz a kiállítás megtekintésére. A közgyűlés lezajlása, a kiállítás és a város nevezetességeinek megtekintése után társasvacsora a Tisza-szálló és gyógyfürdő nagytermében. Tekintettel az ipari és mezőgazdasági kiállításra, félúti menetjeggyel eszközölhető az utazás. Jegyekről és utazványokról mindenki magának gondoskodik a menetjegyirodák útján.

Olvassa a Hajdúföldet

Fizessen elő a Hajdúföldre

Közérdekű levelek

Már egy ízben bátorkodtam felhívni a tek. szerkesztőség útján a várost azokra a lehetetlen állapotokra, amik az Ispotály-utcán és környékén uralkodnak, de úgy látszik, az illetékesek ezt figyelmen kívül hagyták.

Nagy örömmel figyeljük már hónapok óta, hogy kövezni fognak — mérik és folyton mérik az utat, hordják a rengeteg követ, hogy a járdán végigmenni lehetetlen, mert formálisan odarakják, illetve szórják a követ. A rengeteg stráfszeker pedig csinál olyan porfelleget, hogy az utcán járni valósággal életveszélyes, de arra már senki se gondol, hogy napjában legalább egyszer oda is el lehetne küldeni a locsoló autót.

Mi, Ispotály-utcai lakosok épp oly adófizetői vagyunk a városnak, mint más utcabeliek s így joggal elvárhatnánk, hogy a mi egészségünkkel is törődjenek.

A város területén levő kerékgyártó egymásután építi a környezetet rondító vályogókat, melyről aligha van tudomása a városnak, lovai pedig ott legelnek a begyepesedett utakon. Több Ispotály-utcai lakos.

— **Rádió-műsor.** Budapest. Csütörtök délelőtt 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. — Közben 12 órakor déli hangverseny az egyetemtemi templomból. Utána: Zongorahangverseny. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, utána: Semódy Pál gyermekdélutánja Weigand Tibor közreműködésével. Zongorán kísért Schwalb Miklós. 6: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye, 7.15: Kabók Győző humoros előadása. 8: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye az Állatkertből. Vezényel Komor Vilmos karnagy. Johann Strauss-est. 9.30: Pontos időjelzés, hírek. 11: His Masters Voice művész- és tánclemez.

Külföld. Bécs (517.2) délelőtt 11 és délután 4.05: Zene. 7.30: A német dalosszövetés ünnepe. 8.05: Vigjáték-est és könnyű zene. Berlin (483.9) délután 5: Zongorahangverseny. 10.30: Táncczene. Majna-Frankfurt (428.6) délután 4.30: Zene. 8: Szimfonikus hangverseny. Prága (348.9) délután 4: Hangverseny. 5.30: Könnyű zene. 10.20: Hangverseny. Róma (447.8) délután 5.30: Szórakoztató zene. 9: Operatársulatok.

— **Térzene.** A m. kir. 11. h. gyalogezred zenekara csütörtökön délután fél 6 órától fél 7 óráig a Csokonai-színház erkélyén kiváló műsorral térzenét tart. 1. Régi jó időből, magyar ábránd: Borsai S. 2. Jó éjszakát, szerenád: Herfurt A. 3. A szép Galathea, nyitány: Suppé F. 4. Magyar katonai nóták, egyveleg: Borsai S. 5. A költő és a paraszt, opera nyitány: Suppé F. 6. Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarországi: Vincze Zs.

— **Összeégett és meghalt egy 70 éves debreceni asszony.** Kedden délután — mint ahogy a Hajdúföld megírta — súlyos égési sebekkel szállították ki a klinikára a mentők özv. Faragó Jánosné 70 éves debreceni asszonyt. A szerencsétlen asszony a konyhában a tűzhelyről kipattant szikráktól gyulladt meg és égett össze.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VARY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kol éjium mögött

— **Az Új Nemzedék** este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

— **Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívidegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiűrti, a vérkeringést előmozdítja és tartós megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Rádiótulajdonosok figyelmébe!** A m. kir. Operaház szövegkönyvei minden rádióhallgató számára nélkülözhetetlenek. Ára darabonként 1 pengő. Bel- és külföldi rádiókönyvek és folyóiratok kaphatók Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac utca 8. Telefon: 2-96.

— **Egyszer volt Budán kutyavásár,** de ott sem lehetett olyan potom olcsón zomancirozott ködedényt venni, mint az Ingóságközvetítőben. Felhívjuk az intézetek, vendéglők, cukrászdák, háztartások figyelmét, hogy a legprimább zomancirozott ködedények 14-től 50 literig, amelyek nagyon alkalmasak zsirnak, lekvárnak, uborkának, minden elképzelhető tálra való gyümölcsnek, tejnek stb. potom olcsón kaphatók az Ingóságközvetítőben. Olcsón vettük, olcsón adjuk!

— **A medve teljesen megnyuzott egy embert.** Brassóbol jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt hétfőn a Keresztény-havason, ahol egy hatalmas medve megtámadta Matei Comanicu tizenkilencéves fiút. Comanicu több lövést adott le, amelyek aláltak is, azonban a medvének még volt annyi ereje, hogy két lábra állt és a karmaival támadója fejéről és a melléről a bőrt teljesen lenyuzta. Comanicu és a medve között ekkor élethalál-harc kezdődött. A harcban a medve Comanicunak majd az egész testéről lenyuzta a bőrt, mire Comanicu erejének utolsó megfeszítésével a közeli szakadékba dobta a hatalmas állatot. Comanicu a vadász örnagy talált rá s bevitt a brassói kórházba, ahol a lelőgő bór-darabokat visszavarrták ugyan a testére, de állapota olyan súlyos, hogy aligha marad életbe.

— **Két marófogósgyilkosság.** Borus Etel 20 éves cseledlány és Klein Lajos villanyszerelő szerdán délután öngyilkossági szándékból lúgköldattal megmérgezték magukat. A két életuntat a mentők kiszállították a belgyógyászati klinikára.

— **Családi perpatvar, amely rablással végződik.** Bánkus Mihály hajdudorogi földmívelő rablás bűntettének gyanúja miatt letartóztatták a csendőrség. Bánkust saját felesége jelentette fel, akivel a napokban összeveszt és az asszony elköltözött hozzával együtt szüleihez. A napokban áment az asszonyt Bánkus s elkerülte, majd mikor az asszony nem volt hajlandó, erőszakkal összecsomagolta holmiját és azokat visszazáratotta a maga lakására. A rendőrség átadta Bánkust az ügyészségnek, ahol megindították ügyében a vizsgálatot.

— **Orvosi hír.** Larencz Béla dr. fogorvos rnédelését július 9 én újból megkezdte. — A nyári hónapok alatt (augusztus 31-ig) 8-2 óráig rendel Szent Anna-utca 9. sz. alatt.

— **Tűkgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tűkröze, autók, autóbusz üvegezése** Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

TESTEDZÉS

DEAC—DUE vízpolómérkőzés

Nagyszabásu, még nem látott érdeklődés előzi meg a vasárnap délután fél 5 órakor a nagyverdei uszodában megtartandó uszóversenyt. A nevezések lezárultak, amelyeket a holnapi lapunkban fogunk ismertetni. Azt már most is megállapíthatjuk, hogy ilyen népes mezőnyöket látni még debreceni uszóversenyen alig volt része az uszósport közönségének. A hölgyversenyek adják a verseny vonzerejét, amelyeken kívül nem kisebb érdeklődés előzi meg a DUE—DEAC vízpolómérkőzést. Előreláthatólag élvezetes küzdelmet ígér a két csapat játéka. A mérkőzés bírása Stampfer Sándor ur, a MUSZ kiküldöttje lesz. Ajánlatos jegyekről előre gondoskodni. Jegyelővét Moskovitz harisnyaház, Piac-utca 41. sz. alatt. Jegyárak: 1.50 P, 1.20 P, 80 fillér. DUE tagok az 1928-as tagsági jegyeikre 50 filléres sportjegyet válthatnak.

A Nyári Egyetem sportfilm-előadása

Bizonyára emlékeztetében él még a sportkedvelő közönségnek a Nemeti Sport film-matinéja, amit a DEAC mutatott be még májusban az Urániában, amelynek minden előadása telt házak előtt pergett le nagy sikerrel.

Most a Nyári Egyetem jóvoltából ismét lesz alkalom újabb filmelőadásban gyönyörködni közönségünknek. A Nyári Egyetem ugyanis július 12-én, csütörtökön délután 4, 6 és 8 órai kezdettel az Apolló moziban teljesen új műsorral sportfilmelőadást rendez, amelyet Hadházy Dezső, az egyetem testnevelő tanárának beszéde vezet be és kísért magyarázatokkal s amelyet a nagyközönség is megtekinthet alábbi kedvezményes helyekkel:

Pályulés 80 fillér szőllye 60, zártszék 50, I. hely 30, II. és III. hely 24 fillér. Jegyek előre válthatók előadás napján délelőtt 11-től fél 1 óráig és délután 3 órától a mozi pénztárnál.

A sportfilmelőadás felőleli az összes elterjedtebb sportágakat rendes és lassított felvételekben.

A sportfilmelőadás műsora

Labdarugásból. A támadás és védelem taktikája. (Érdekes és tanulságos jelenetek a párisi olimpiád labdarugó mérkőzéseinek lassított felvételeiből.) A 1927. évi magyar-osztrák és 1928. évi magyar—cseh mérkőzés felvételjei rendes és teleobjektív felvételekben.

Atletikáról rendes és lassított felvételekben a rövidtávú futás (Paddock, Körnig, Streby, Van der Berg, Gerő, Hajdu stb.) Gátfutás (Lord Burghley, Petteresen, Püspöki, Somfay stb.) Radugrás (Barness, Carr, Sherill, Karlovits, Király, Hadházy stb.) Az 1927. évi Páris—Budapest városok közötti verseny leg-szebb jelenetei.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac utca 10. (Bikával szemben)

Vivásból stílusfelvételek a francia törvív világba jönek Caudinról, azonkívül Mészáros-Santelli és dr. Posta—Gerentsér kardívása. Tennisből lassított felvételek kiváló magyar bajnokokról, Kehrling Béláról a tennisjáték összes útseivel.

Téli sportokról rendes és lassított felvételek a párisi olimpiái verseny mű- és gyorskorcsolyázó, valamint a bobsleigh versenyéről.

Tornáról az 1927. évi tornászajnoki verseny szabadyakorlatai, a BBTE női csapatának ritmusos tornagyakorlatai és lassított felvételek Pelle, Szalai és Péterről korlát-nyújtógyakorlataikról.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök este: Boross Géza—

Bársony-kabaré vendégjátéka.

Péntek este: Boross—Bársony

vendégjátéka.

Szombaton este: Csókoljon meg!

Pikáns francia bohózat!

Vasárnap délután: Igazi passio.

A budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka.

A színházi iroda hírei:

Ma, csütörtökön: Komikusok kabaréja.

Holnap, pénteken: Komikusok kabaré-esték a Csokonai-színházban. Boross Géza, Bársony, Daibukát Ilona, Solyom Janka, Mester Ilona, Ihász Lajos sextette garantálja a fővárosi művészársaság debreceni sikerét. A szenzációs műsor, mely a budapesti slágerdarábokat és idei kuplék, szanokok legjavát öleli fel, három óra hosszat tart, mely idő alatt nem fog ki a kaczagásból a közönség! Csupa derű, szellem, pompás figurák, élcek és kiszólások. Nagy Endre, Nóti Károly és Harmat Imre, valamint Török Rezső darabjai töltik be a ragyogó műsort, melynél jobbat az utóbbi tíz esztendőben nem hoztak vidékre a fővárosi művészársulatok.

A két nap műsora egyébként a következő: 1. Ihász Lajos: Beköszöntő. 2. Teri-Feri. Harmath Imre pazar tréfája. 3. Szegény Hannibal. Békeffy László kacagtató egyfelvonásosa. 4. Mester Ilona — Nagy Endre—Lányi dalait énekl. 5. Lux, vigjáték. Irta: Nóti Károly. Játssák: Boross Géza, Daibukát Ilona. 6. Szanok. Énekl: Solyom Janka. — Szünet. — 7. Testamentom. Török Rezső briliáns parasztkomédiája. Játssák: Bársony István, Daibukát Ilona. 8. Esküvő előtt. Vaszary János tréfája. 9. Boross Géza kuplézik. 10. Lóvásár. Török Rezső egyfelvonásosa. Játssák: Daibukát—Bársony—Ihász. 11. Solyom Janka külföldi slágereket énekel. 12. A gyáva fráter. Nóti Károly hallatlanul mulatságos tréfája. Játssák: Boross—Ihász—Bársony. Jegyváltás a színházi pénztárnál 10—1 és 4—6 óráig.

Szombaton este 8 órakor: Csókolj meg! Csak felnőtteknek. Csókolj meg! szombat este a Csokonai-színházban! Tristan Bernard végtelenül szellemes, pikáns bohózatát, a Csókolj meg! c. ragyogó darabot szombaton este mesés szereposztással ujtja fel a színház. Serdülő gyermekeket ne méltóztassék az előadásra engedni!

Igazi passio — a budapesti Nemzeti Színház művészeinek részvételével vasárnap délután, vasárnap este és hétfőn este! Tanulságos! Élvezetes! Művészi! Látványos! Felépnek: Rózahegyi Kálmán, Abonyi, Lehotay Árpád, vitéz Garamszeghy, Vizvári Mariska, Pethes Sándor, Somody Kálmán, Tasnády

Ilona, Rózsahegyi Marica, Mihályffy Károly, Turányi, Losonczy Zoltán, Onody stb. Igazi passio után Az igaz törvény c. falusi idill főszerepében Rózsahegyi Kálmán lép fel.

Mozgósínházak közleményei:
Szerda—Csütörtök:

URÁNIA

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!
Két attrakció!

Harry Liedtke a főszerepben:

Monte Carlo asszonya

(Huszonnégy óra egy szép asszony életéből)

Stephan Zweig „Verwirrungen der Gefühle” című világhírű regényének filmváltozata 8 felvonásban.
Női főszerepben: Erna Morena.

Megelőzi:

Amig a leányból asszony lesz...

színmű 7 felvonásban.
A főszerepben: Jack Trevor.

Péntektől! Péntektől!

Két attrakció!

Lehár Ferenc operettje:

Luxemburg grófja

Oscar Wilde regénye:

Lord Saviile büne

VIGSZÍNHÁZ

Két attrakció!

Emory Johnson „Egy rendőrfelügyelő nagyjából” című regénye után:

Verseny az expresszrel

egy gyémánttrálya története 8 felv.
A főszerepekben: Dorothy Gulliver és Neil Hamilton.

Megelőzi:

Reginald Denny attrakciós vigjátéka:

Üsd le Denny

(Táncmester a Ringben)

7 felvonásban.

Női főszerepekben: Mary Carr és Barbara Worth

Péntektől! Péntektől!

Világattrakció!

A titokzatos hindu

A főszerepekben: Carl de Vogt és és Harry Weisse.

Charlie Chaplin és Ben Turpin együttes vigjátéka:

Mersz-e Chaplin?

APOLLO

Csütörtök! Csütörtök!

4, 6 és 8 órai kezdettel:

24—80 filléres helyárrakkal:

Magyar Nemzeti Sport

Dr Hadházy Dezső kisérd előadásával.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90.48^{1/2}

Budapest 90.48 és fél, Berlin 123.90, New-york 518.92, London 2524.50, Páris 20.33 és fél, Milano 27.21, Prága 15.37 és fél, Belgrád 9.13, Bukarest 3.18, Bécs 73.15, Amsterdam 209.05.

Hivatalos valutaárfolyamok.

Egy angol font 27.90—28.05, száz belga 80.30—80.60, száz cseh korona 16.98—17.06, száz dán korona 153.20—153.80, száz dinár 30.03—10.11, száz dollár 570.60—572.60, száz francia frank 22.75—22.95, száz hollandi forint 64.15—64.45, száz lei 3.48—3.53, száz

lira 30.50—30.70, száz német márka 137—137.50, száz osztrák schilling 80.80—81.15, száz svájci frank 110.55—110.95, száz svéd korona 153.50—154.10 pengő — A nemesiém-piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 23.30—23.40, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1.10—1.20, az ötkoronást 2.20—2.30 pengővel jegyzik.

Gabonatözsde.

A készáru piacon az új buza iránt különösen az osztrák piac részéről volt élénkebb az érdeklődés s az érdeklődést a július tizenötödikén életbelépő vámpótegyezményhez hozzájáruló összefüggésbe. A bécsi terménytözsde-n ugyanis már tegnap jóval magasabb árat fizettek a határt tizenötödike előtt átlépő árúért. A tözsdeidő elején az új búzát 28.40—28.90, az új rozst pedig 24.60—24.80 pengővel jegyezték.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A terménycikk piacán az üzleti tevékenység szűk keretek között mozog. Az új árpáért 23.50—23.75 pengőt fizetnek, a tavalyi tengerit minőség szerint 28.60—29.80, a tavalyi zabot 30.50—31.50, az új zabot pedig 22.20 pengővel jegyzik.

A magpiacon a repce ára 43.50—44.50, a biborheremag pedig 80 pengő mázsánként.

Állatvásár.

A sertésvásárra felhajtottak 699 darabot. Eladatlan maradt 276 darab sertés. Az irányzat nem változott. Árak: zsirsértés öreg I. 150—152, II. 136—142, fiatal nehéz 160—162, közep 158—160, könnyű 132—138, szedett közep 150—152, urasági angol 156—168, szedett 140—148 fillér kilogrammonként.

— A borjuvásárra felhajtottak 637 darab borju. A vásár lanyha volt s az árak kg.-ként 8 fillérrel csökkentek. Árak: borju I. rendű 120—130, kivételesen 132 fillér, II. rendű 104—116 fillér elősúly kg.-ként.

3500/1928. eln.

Felhívás

A m. kir. belügyminiszter ur 171.147/1928. VII. sz. rendelete alapján figyelemztetem a Debrecen sz. kir. város területén működő naptár vállalatokat, hogy a jövőben a naptárak országos utcai terjesztésének engedélyezésénél az irányadó elv az lesz, hogy a naptárak írásbeli és képbeli tartalmukban a közérdekre nézve ne csak károsak ne legyenek, hanem a közérdeknek szolgálatot is tegyenek, amiből folyólag országos utcai terjesztési engedélyt csak az a naptár fog nyerni melynek tartalma ennek az irányelvnek megfelel.

Egyben figyelemztetem az érdekelt naptár vállalatokat arra is, hogy saját érdekükben kívánatos, hogy a kiadandó naptárak anyagát a kultuszminiszteriumban létesített naptárügyi bizottságnak mielőbb bemutassák, hogy a bizottság irányítása mellett, azt a magasabb kulturális szintet elérjék, mely az országos utcai terjesztés engedélyezésének feltétele.

Értesitem továbbá a naptár vállalatokat, hogy a naptárügyi bizottság, azokból az ismeretkörökből, amelyek a legszélesebb néprétegek közé való kivitele célzerű és fontos, — a jelentősebb témákat kisebb, naptárakba való cikkekben fel fogja dolgozni és e cikkekkel kellő mennyiségben sokszorosítva a naptárkiadókhoz való átadás céljából rendelkezésére fogja bocsátani.

Ilyenformán a naptárkiadók módjukban fog állani a tartalmat illetően felállított követelméseket teljes mértékben kielégíteni. A naptárkiadók a különben díjtalanul rendelkezésre bocsájtandó ezen cikkek közül terjesztés szerint szabadon választhatnak. Debrecen, 1928. évi július hó 9.

Dr. Magoss György sk.,
polgármester.

ÉPÍTKEZÉSHEZ

csakis gyorsankötő „RAPID” hidraulikus örlött meszet használjon, mert gazdaságosabb, mint a darabos mesz. Előnyei: az örlött meszet nem kell leoltani, azonnal leoltás nélkül habarcs készíthető, szilárdsága a cementtel javított fehér mesz habarcsával azonos, 1 m³ homokhoz 1 q rapid mesz szükséges. Saját érdekében próbálja ki a rapid meszet és sohasem fog mást használni.

Kap-
ható: BARTHA építkezési any-
gok telepén
DEBRECEN, Ispáthy-utca 3 b.
Telefon 7—85. Kérjen prospektust!

Előfizetőinkhez!

A „Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdi, szíveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni.

Kérem a „Hajdúföld”-et, melyet eddig

cimre kézbesítettek, _____ hó _____ től

_____ hó _____ ig a következő címre küldeni:

Név: _____

Uj cím: _____

Majdnem **ingyen étkezzhet,** mert

4 fogásos ebéd csupán 80 fillér, vacsora 60 fillér. Csapó-utca 19. (Udvarban közvetlen balra.) Bejárat a Csokonai-színház mögött is, a gyermek játszóterrel szemben. Ebédidő 12—2-ig, vacsora 6—9-ig. Gyönyörű kert helyiségek.

Megnyilt a gróf Desewffy

féle uradalom tokaji bor pincészetének főlerakata és üzlete

Szent Anna-utca 5. szám alatt,

hol az uradalom kizárólag saját termésű, elsőrendű tokaji borai: u. m. asszuk, szamorodni, pecsenye és asztali borok

ál'andó nagy raktáron és a legjutányosabb árak mellett állanak a nb. közönség rendelkezésére.

Gerő Ernő uj! Gerő Ernő a régi!

Üzletét újból megnyitotta és a régi szolid alapon vezeti továbbra is!

Raktáron tart: férfi-, fiu- és gyermekruhákat, felöltő trenchkoat kabátokat, gummi és impregnált esőkabátokat a legolcsóbbtól a legjobb kivitelig.

Szabásban, minőségben, árban

a régi elismert cég.

Mielőtt ruhát vásárol, keresse fel cégemet teljes bizalommal és meg fog győződni

olcsó árainról!

Gerő E. Ernő

férfi ruha áruháza

Piac ucca 69. (Megyeházzal szemben.)

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szög 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szög 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számíttatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET, hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Mucinak.

Misko ci resiben várom az indulást Szlovákiába. Semmi öröm Gy.

Szlovákiban

örülünk egymásnak, de életem sívár. Gy.

Szöke

magas vagy molett fiatal intelligens urinó, vagy urleány ismeretséget keresem, ki négyhetes nyaralásom idején szórakozótársam lenne. Levelet „Balaton” jellegre kiadóhivatalba kérek. 9

LAKÁS

Piac-utca 44.

szám alatt egy orvosi rendelő és egy iroda két-két szobából álló 1. em. utcai helyiség kiadó. Marx, Csapó-utca 18. 21

Király kávé

mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Péterfia-u. 2.

számu házbán — kettőszoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás augusztus hó elsejére kiadó, valamint kiadó az Árpád-téren háromszoba, előszoba konyha mellékhelyiségekből álló lakás szintén augusztus hó elsejére. Értekezni lehet dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában kizárólag délután három és öt óra közötti időben a Péterfia-u. 2. sz. alatt. 15

Butorozott

szoba mosdó szobával azonnal kiadó. Király-utca 9. 16

AJÁNLAT

Urak!

magas jutalékkal, később fixet tisztviselőt keresek. Cim a kiadóban. 981

Magánnyomozó

iroda Miklós utca 26. Megfigyel, informál, nyomoz. 977

Nyeralni menők

öriztesek lakásaikat az őrző vállalat. Miklós-utca 26. 980

Órák,

ékszert olcsón és szakszertűen javít Pintér Gusztáv Piac u. 18. 979

Német tanár

Bécsből vállaltat keresztyény családnak németül való oktatását lakás és ellátás ellenében két hónapon át. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatala továbbítja. 982

Elsőrendű

házikoszt, negyfogásos ebéd 80 fillérért kapható úgy kihordásra, mint bentételezésre. Csapó-utca 19. sz., (Knoll-ház). — Udvaron közvetlen balra. 846

Perfekt

felsőruha varrónő 4 P házhoz megy. Péterfia u. 41. 17

Női kalap

a „Buby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mellett. 1772

Árvomai és Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval. nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat

ELADÁS

12 személyes

szép ebédő berendezés eladó. Miklós-utca 41. 983

Egy

jókarban levő gyermekkosci eladó. Teleki-utca 104. III. ajtó. 978

Erdősor

15. alatt modern új ház kedvező feltételek mellett, elköltözés miatt eladó, esetleg bérbeadó, Dienes-iroda Fűvészkert utca 16. 976

Borsodmegyében

180, 230, 500, 1000, 1200, 1500 holdas birtokok bérbeadó. Megb. zott Nádasdy ingatlanforgalmi iroda Miskolc, Széchenyi-utca 18. Telefon 9-75. 963

70 katasztrális

holdat Bakonszegen levő ingatlanból eladni szándékozom, komoly vevőkkel személyesen a helyszínen Bakonszegen tárgyal Oláh Antal földbirtokos. 962

Eladó

egy rövid zongora és egy modern mangorológép, Kandia-u. 6. 952

Hajdusámszonban

gyógytárral szemben kényelmes uriház melléképületekkel egyholdas telekkel eladó. 959

Homokkertben

Szoboszlai Papp István-utca 15. számu jöltermő szőlő eladó. Értekezni lehet: dr. Kovács Béla ügyvédnél, Piac-utca 73. szám. 5

Kovácsműhely

berendezés és szoba-konyha butor eladó. Egy szoba-konyha kiadó, Móricz-utca 22. 968

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

Debrecen, Rózsa-utca 2. szám.

Ajánlja autosophon szikvizet gépját részletfizetésre.

Az Autosophon ára — — — P 21—
1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára P 5—
1 tucat cserepatron ára — — — P 2—

Az autosophonnal mindenki házilag pillanatokat alatt saját tiszta üvegben készíthet szikvizet.

1 liter szikviz 16 fillérért.

Jégszekrény és fagyaltgép

nagy választékban.

Befőttes és uborkásüveg

minden nagyságban kapható.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!

Eladó

Nyil-utca 26. számu ház, üres 2 szobás utcai lakással. 975

Férfi és női

ruhák, cipők eladó, Szent Anna 34. 13

Használt

ablakok és ajtók eladók, Arany János-u. 31. 967

MEKESLET

Cseplés-ellenőri

vagy más hasonló állást keresek. Fábry Károly Rotter-u. 32. 20

Házmaster

azonnal felvétetik. Rákóczi utca 8. Értekezni 7-8 óráig. 917

Középiskolai

szolid leánykát jövő tanévre kosztra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tisztviselő. Cim a kiadóban. 917

Műszaki

nyugdíjas tisztviselő bárminő állást megfelelőt keres, nagy összeköttetéssel, szerény díjazásért. Cim a kiadóban. 924

Tanuló

és kifutó fiú jobb családból azonnalra felvétetik. — Hajdusági Ruhaáruház Piac ucca 67. 960

Kertész,

nős, szakvégzett — a kertészet minden ágában, valamint a szőlőszet, borászat és méhészetben is jártas, október 1-ére, esetleg ujévre állást keres. Iváncsics István, Kótaj (Szabolcs megye). 6

VEGYES

Ingatlan árverés.

Tócskerti, Faiskola-utca 23. sz. telek 1928. július hó 14. napján délután 4 órakor Ferenc József ut 44. számu házbán dr. Márton Kálmán ügyvédi irodájában magánárverésen eladatik. Főittelek ugyanott megtudhatók. 1835

Legjobb

szórakozóhely a Bocs-kai-téri Meteor-mozi.

Tulajdonos: Csomor Gyula.

Friss felvágottak Nagy Endre

Színhazi bodegájában

Debrecen, Batthyányi-u. 1. szám.

Dátiát

ültessen a kertjében!

Török Tibor kertésze,

SIMONYI-UT 9. SZÁM.